

२० सर्गः हृदादेशमाहुः लासादौ हृच्छब्दस्य प्रयोगोऽभिधानात् हृदय
शब्दस्य त्वप्रयोगोऽनभिधानादिति स्वमतं साधु लाघवात् कुत्र
गन्तव्यमित्याह सुग्रीवे मतिं बधान कुरु बन्धौ गदग्ये राक्षसेष्टं
विभीषणं वा वृक्षाण हसान्नानहौ ॥ २२ ॥

अशान भरताद्भोगान् लक्ष्मणं प्रवृणीष्व वा । कामा
दा याहि मुच्यन्तामाशा रामनिबन्धनाः ॥ २३ ॥

ज०म० अशानेत्यादि । भरतादा भोगानशान भुङ्क्ते सर्वत्र हलःश्रः
शानजिति शानच् लक्ष्मणं प्रवृणीष्व वा अङ्गीकुरु वृजवरण
इत्यस्य रूपं घादीनां ह्रस्वः स्नेह्या वा याहि भवत्यै यत्र रोचते
तत्र गम्यतां रामनिबन्धनाः पुनरपि रामोमे पतिर्भूयादित्याशा
मुच्यन्तां त्यज्यन्तां ॥ २३ ॥

भ० अशानेत्यादि । भरतादा भोगान् अशान भुङ्क्ते अशगभोजने
हसान्नानहौ लक्ष्मणं वा वृणीष्व वृणिज्वृत्यां घादित्वात्
ह्रस्वः कामात् स्नेह्या वा यत्र कुत्रापि याहि गच्छ राम
निबन्धनाश्चाशास्त्वया मुच्यन्तां पुनरपि रामोनेष्यतीत्याशास्त्व
ज्यन्तामित्यर्थः विधौ गो ॥ २३ ॥

क्व च ख्यातोरघोर्व्वंशः क्व त्वं परगृहोषिता । अन्य
स्मै हृदयं देहि नानभीष्टे घटामहे ॥ २४ ॥